

ÄLDREFÖRVALTNINGEN

TJÄNSTEUTLÅTANDE
SID 1 (4)
2008-01-02
DNR 110-1/2008

Handläggare: Chatrin Engbo
Telefon: 08 - 508 36 240

Till
Äldrenämnden
2008-01-22

Bedömningskansliet

Äldreförvaltningens förslag till beslut

1. Äldrenämnden godkänner bedömningskansliets uppdrag i enlighet med förvaltningens förslag
2. Äldrenämnden uppdrar åt förvaltningen att genomföra bedömningskansliets detaljorganisation

Gunnel Rohlin
Direktör

Chatrin Engbo
Chef

Sammanfattning

Under hösten 2007 beslutade kommunfullmäktige att inrätta ett bedömningskansli. Förvaltningen föreslår att kansliets arbete inleds med att göra en nulägesanalys för att få fram fakta kring aktuell situation och olikheter i bedömningarna. Vidare föreslås kansliets uppdrag vara följande:

- Verka på en övergripande nivå
- Säkerställa likvärdig bedömning genom att verka nära tillsammans med stadsdelsförvaltningarnas beslutsfattare
- Ansvara för uppföljning av tillämpningen av stadens riktlinjer för biståndsbedömning sammankopplat med kvalitetsuppföljningarna
- Säkerställa biståndshandläggarnas kompetensutveckling i samverkan med äldreförvaltningen och stadsdelsförvaltningarna
- Utveckla former, innehåll och metodutveckling i biståndsbedömningen
- Sprida kunskaper om evidensbaserade bedömningsinstrument och metoder
- Verka för en god omvärldsbevakning
- Verka för att forskningsresultat inom verksamhetsområdet äldre sprids och görs tillgängliga
- Övergripande tydliggöra samt internt och externt kommunicera biståndshandläggarnas yrkesroll och funktion
- Skapa nätverk för erfarenhetsutbyte
- Utveckla ledarskapet för biståndshandläggarnas chefer

Ärendets beredning

Ärendet har utarbetats inom äldreförvaltningens ledning. Förhandling enligt §11 MBL genomfördes den 11 januari 2008. Kommunstyrelsens pensionärsråd och äldrenämndens handikappråd har den 15 januari beretts möjlighet till yttrande i ärendet.

Bakgrund

I samband med kommunfullmäktiges beslut om finansborgarrådets förslag till budget 2008 beslutades att inrätta ett bedömningskansli. Kansliet ska inte överpröva biståndsbeslut utan samla kunskaper om de olika bedömningar som görs för att kunna använda detta i ett utvecklingsarbete. Bedömningskansliet ska verka under tre år, 2008 – 2010 med uppdrag att implementera kansliets uppgifter i ordinarie verksamhet från år 2011. Bedömningskansliet har år 2008 en budget om 5,0 mnkr, år 2009 3,0 mnkr och år 2010 2,0 mnkr.

Bedömningskansliets chef utsågs under hösten och tillträdde anställningen vid årsskiftet. För att få en bred förankring och för att inhämta synpunkter på bedömningskansliets uppdrag genomförde ett konsultföretag på förvaltningens uppdrag ett antal arbetsseminarier under hösten. I dessa deltog representanter från äldreförvaltningen, äldreomsorgschefer och biståndshandläggarchefer. Därutöver har kommunstyrelsens pensionärsråd den 6 december 2007 och äldrenämnden den 18 december 2007 fått en muntlig presentation av äldreförvaltningen om bedömningskansliets mål och uppdrag.

Bedömningskansliets övergripande mål

Förvaltningen anser att det är av stor betydelse att bedömningskansliet har en tydlig målsättning och förslår följande målformulering:

- Stadens äldre ska ges en professionell handläggning där utredningsmetodik, bedömning och beslut om insatser ska vara likvärdig oberoende av var i staden den äldre bor

Bedömningskansliets uppdrag

Bedömningskansliet föreslås inledningsvis ha tre övergripande uppdrag:

- *säkerställa likvärdig bedömning*
- *följa upp att riktlinjerna följs*
- *övergripande tydliggöra samt internt och externt kommunicera biståndshandläggarnas roll och funktion*

Bedömningskansliets uppdrag att *säkerställa likvärdig bedömning* innebär att bedömningskansliet ska ha fokus på besluten och inte på hur de utförs. I samband med kommunfullmäktiges beslut år 1991 att inrätta beställar och utförarmodellen särskiljdes myndighetsutövningen från utförandet. Rollen som hemvårdsassistent delades upp i funktionen biståndshandläggare som fick ansvar för myndighetsutövningen och funktionen arbetsledare/chef som fick ansvar för utförandet.

Innehållet i biståndshandläggarnas uppgifter har successivt förändrats och ställer krav på att professionen utvecklas och stärks med särskild vikt att sprida kunskaper om evidensbaserade bedömningsinstrument och metoder. Biståndshandläggarna och deras chefer behöver även vägledning så att så likvärdiga och rättvisa beslut som möjligt tas. Det är även av stor vikt att staden har en gemensam policy i förhållande till länsstyrelsen och förvaltningsdomstolarna.

Vilken roll bedömningskansliet ska ha i den frågan måste fördjupas i vidare diskussioner. En av kansliets viktigaste uppgifter är att ansvara för information och utbildning för såväl biståndshandläggarna som deras chefer i syfte att få tillstånd en likvärdig och rättvis tillämpning av styrdokumentet.

Kansliets uppdrag är även att *följa upp att riktlinjerna följs*. Kansliet ansvarar för att biståndshandläggarna och deras chefer får kontinuerlig utbildning kring stadens riktlinjer, likaså att hålla dem ajour om prejudicerade domar i kammarrätten. I staden arbetar runt 250 biståndshandläggare som ansvarar för myndighetsutövningen. Generellt sett har biståndshandläggarna en långtgående delegation i beslutsfattandet och för att åstadkomma en så likvärdig bedömning som möjligt är det av stor vikt att riktlinjerna tillämpas och följs. Som ett led i detta kan kansliet svara för samordning av nätverk för biståndshandläggarna- och/eller deras chefer samt bilda olika fokusgrupper kring aktuella frågeområden där riktlinjerna är ett exempel. Det finns även ett behov från biståndshandläggarna att få råd och stöd att tolka lagar och riktlinjer. En samverkan med stadens juridiska avdelning kommer att ske i detta arbete. Det har även uttryckts ett önskemål att kansliet ska vara behjälplig i gränsdragningsfrågor i förhållande till andra kommuner och landstinget.

I kansliets uppdrag att *övergripande tydliggöra samt internt och externt kommunicera biståndshandläggarnas roll och funktion* ingår att svara för biståndshandläggarnas kontinuerliga kompetensutveckling. Uppdraget för biståndshandläggarnas chefer har väsentligen förändrats vilket ställer höga krav på ledarskapet. Kansliet ska ge dem möjlighet att utveckla sitt ledarskap. Genom att verka för en god omvärldsbevakning kan kansliet bidra till att stadsdelsförvaltningarnas myndighetsfunktioner ligger i framkant vad gäller myndighetsutövning.

Förvaltningens synpunkter

Förvaltningen anser att bedömningskansliets funktion kan bidra med en statushöjning och ökad professionalisering av stadsdelsförvaltningarnas myndighetsfunktion för äldre. Myndighetsutövningen inom äldreomsorgen fattar under ett verksamhetsår beslut för stora belopp. Det är därför av stort allmänt intresse och framförallt för de äldre och deras anhöriga/närstående att dessa funktioner fungerar både rättsäkert och kostnadseffektivt.

Vidare anser förvaltningen att det är av strategisk betydelse att kansliet har ett tydligt övergripande mål. Kansliets funktion bör därför i första hand inriktas på att nå målet med att stadens äldre ska ges en professionell handläggning där utredningsmetodik, bedömning och beslut om insatser är likvärdig oberoende av var i staden den äldre bor, genom att bidra med att stadsdelsförvaltningarnas myndighetsfunktioner ges goda förutsättningar att verka i sin roll. Information, utbildning, kompetensutveckling, metodutveckling, stöd och rådgivning till stadsdelsförvaltningarnas myndighetsutövare föreslås vara kansliets huvudinriktning. Förvaltningen anser att stöd och rådgivning ska ligga på en generell nivå. Kansliet ska även skapa policy kring tolkningen av riktlinjerna. Förvaltningen anser vidare att kansliet hellre bör föredra att penetrera få frågor grundligt än att beröra många frågor ytligt. Kansliet kommer även att ta del av utvecklingsarbetet som stadsdelsförvaltningarnas myndighetsfunktioner bedriver och se till att sprida goda exempel.

Förvaltningen anser att det är viktigt att tydliggöra att bedömningskansliet inte ska överpröva fattade beslut d.v.s inte verka på en individuell nivå. Överprövning av beslut i enskilda ärenden sker genom det gängse förfarandet i länsrätt och kammarrätt. Även länsstyrelsen har här en tillsynsfunktion. Fokus ska ligga på myndighetsutövningen med inriktning på beslut som fattas och inte på hur de utförs vilket andra funktioner gör. Avgränsningen gentemot funktionerna äldreombudsman och äldreomsorgsinspektörer m.fl ska vara tydlig.

För att säkerställa att brukarna erhåller en likvärdig bedömning kan kansliet komma att behöva genomföra granskningar av olika slag. Syftet med detta ska främst vara att tillföra en generell kunskap som kan leda till en utveckling av professionen. Avvikelser från riktlinjerna och den av bedömningskansliets rekommenderade tillämpningen föreslås följas upp av förvaltningen. Förvaltningen kommer fortlöpande informera äldre nämnden om kansliets arbete.

En förutsättning för bedömningskansliets framgång är ett preciserat uppdrag med ett så tydligt mandat som möjligt. För kansliet är det av avgörande betydelse att ha legitimitet i förhållande till stadsdelsförvaltningarnas myndighetsutövare. Förvaltningen föreslår att kansliets arbete inleds med att göra en nulägesanalys för att få fram fakta kring aktuell situation och olikheter i bedömningarna.

Sammanfattningsvis föreslås kansliets uppdrag enligt följande:

- Verka på en övergripande nivå
- Säkerställa likvärdig bedömning genom att verka nära tillsammans med stadsdelsförvaltningarnas beslutsfattare
- Ansvara för uppföljning av tillämpningen av stadens riktlinjer för biståndsbedömning sammankopplat med kvalitetsuppföljningarna
- Säkerställa biståndshandläggarnas kompetensutveckling i samverkan med äldre förvaltningen och stadsdelsförvaltningarna
- Utveckla former, innehåll och metodutveckling i biståndsbedömningen
- Sprida kunskaper om evidensbaserade bedömningsinstrument och metoder
- Verka för en god omvärldsbevakning
- Verka för att forskningsresultat inom verksamhetsområdet äldre sprids och görs tillgängliga
- Övergripande tydliggöra och internt och externt kommunicera biståndshandläggarnas yrkesroll och funktion
- Skapa nätverk för erfarenhetsutbyte
- Utveckla ledarskapet för biståndshandläggarnas chefer

Förvaltningen föreslår att äldre nämnden godkänner bedömningskansliets uppdrag i enlighet med förvaltningens förslag och därutöver uppdrar åt förvaltningen att genomföra bedömningskansliets detaljorganisation.